

МЕТОДИ ХЕДЖУВАННЯ ВАЛЮТНИХ РИЗИКІВ

Дем'янчук М.А.

к.е.н., доцент кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Сургай К.В.

студентка 1 курсу магістратури,

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

м. Одеса, Україна

Функціонування економічної системи України в умовах світових кризових явищ та під впливом нестабільної політичної ситуації потребує пошуку нових рішень до управління найбільш чутливою категорією, як до зовнішніх та і до внутрішніх змін – валютним курсом. Більшість підприємств, які складають основу вітчизняної економіки, активно співпрацюють з міжнародними корпораціями, транспортують для продажу вітчизняні товари за кордон та постійно здійснюють операції з іноземною валютою. Це, в свою чергу, спричиняє підвищення загрози валютних ризиків. Одним із найбільш розповсюджених методів їх зниження є хеджування.

Дослідженню проблеми хеджування валютних ризиків присвячено роботи таких вітчизняних та зарубіжних вчених як Вербицька І.І., Касімова Ю.П., Колосов І.М., Галанов В.А., Палій В.Ф., Соколова О.С., Строгальов О.С., Дорман В.Н., Івченко І.Ю., Шапкін А.С. та інших. Однак питання мінімізації валютних ризиків потребують постійного дослідження.

Метою роботи є порівняння вітчизняних та зарубіжних методів хеджування валютних ризиків задля виокремлення найбільш прийнятних для вітчизняної економіки.

Хеджування – це, насамперед, здійснення фінансових операцій, що дають змогу частково або повністю уникнути збитків внаслідок очікуваної зміни валютних курсів [1]. Воно базується переважно на використанні певних методів, які спрямовані на управління та мінімізацію ризиків підприємства, що виникають при проведенні валютних операцій. Найбільш поширеними в світі є такі методи хеджування: форвард, опціон та його різновиди.

Найбільш розповсюдженим методом покриття валютного ризику є валютний форвард. При укладенні форвардної угоди підприємство укладає договір купівлі-продажу, за яким зобов'язується купити (або продати) іноземну валюту за обмінним курсом, зазначеним у договорі, у визначений термін у майбутньому чи протягом деякого майбутнього періоду. Даний метод хеджування дозволяє повністю усунути невизначеність щодо обмінного курсу придбаної (проданої) валюти в майбутньому [1].

Також, одним з широко застосовуваних на практиці методів сьогодні є використання валютних опціонів. Валютний опціон – це угода, за якою покупець отримує право (але не зобов'язання) купити або продати певний обсяг валюти за заздалегідь зафіксованою ціною у день закінчення опціонного контракту [1]. Валютні опціони вигідні у випадку, коли необхідно забезпечити покриття валютних надходжень або платежів, час і суми яких не чітко визначені. Валютні опціони забезпечують такий самий захист, як і термінове покриття на форвардному валютному ринку, але на відміну від форвардних контрактів дають також можливість власникам опціонів отримати додатковий прибуток при сприятливій зміні валютних курсів.

Вищезазначені методи мінімізації валютних ризиків є досить поширеними у світі, але валютні опціони та форварди не підходять для економічної системи

України, бо вітчизняні банки практично не використовують їх у своїй діяльності з причини недостатнього розвитку ринку цінних паперів в Україні.

Більш прийнятним для України є хеджування валютного ризику за допомогою «валютного кошика», що встановлює взаємозв'язок між валютою платежів за контрактом та певним набором валют, тим самим, знижуючи ризик різкої зміни платежів.

Наступним прийнятним методом хеджування для України – є валютний арбітраж, тобто вибір найбільш прийнятної кон'юнктури ринків перед здійсненням операцій з валютою.

Також досить поширеним методом для України – є обмеження на валютному ринку, які використовуються для його стабілізації за умови неможливості результативного використання ринкових методів регулювання грошово-кредитного ринку. Національний банк України виходить з необхідності поетапного усунення валютних обмежень і контролю за рухом капіталу. У разі посилення напруги на валютному ринку та виникнення ризиків для фінансової системи Національний банк може тимчасово посилити валютні обмеження [2]. Даний метод боротьби з валютними ризиками розглянутий при прийнятті пропозицій стосовно розроблення основних засад сучасної грошово-кредитної політики України [3].

Отже, в сучасних умовах валютні відносини відіграють велике значення. Саме тому тема мінімізації валютних ризиків українських підприємств за допомогою різноманітних, прийнятних для України, методів усунення валютних ризиків має актуальне значення. Разом з тим, український ринок цінних паперів постійно розвивається та вдосконалюється, це надає змогу використовувати нові методи хеджування валютних ризиків, які поширюються та активно використовуються закордоном. Це в майбутньому дозволить українським підприємствам обирати найбільш гнучкий та комфортний метод мінімізації валютних ризиків при здійсненні міжнародних операцій.

Література:

1. Вербіцька І.І. Хеджування валютних ризиків / І.І.Вербіцька// Міжнародний науково-виробничий журнал.- 2013.- №4. – С. 374-380.
2. Касімова Ю.П. Шляхи зниження валютних ризиків в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://libfor.com/index.php?newsid=2766>
3. Пропозиції стосовно розроблення Основних засад грошово-кредитної політики на 2016 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=15945839>.

ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ

Дем'янчук М.А.

к.е.н., доцент кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Мітєва М.В.

студентка 1 курсу магістратури,

спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

м. Одеса, Україна

Фінансова стратегія банківської установи являє собою систему довгострокових цілей фінансової діяльності банківської установи, які визначаються її фінансовою